

**ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΗ
ΑΡΙΣΤΕΡΑ**

ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΕΠΕΡΩΤΗΣΗ

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΕΠΙΜΕΛΕΤΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ
ΠΡΩΤΟΓΕΝΕΙΑΣ
ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΕΠΕΡΩΤΗΣΗ
Κατάθεση: 17/2/2014
Κατάθεση: 10.15

17-02-2014

**Προς
τον κ. Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων**

Θέμα: Αντιμετώπιση των προβλημάτων του αγροτικού τομέα

Στις σημερινές συνθήκες αποτελεί επιτακτική ανάγκη η χάραξη μίας ολοκληρωμένης στρατηγικής για τον αγροτικό τομέα. Μία στρατηγική που θα κινείται στο τετράπτυχο:

- ✓ αγροτική ανάπτυξη
- ✓ αειφορία
- ✓ ανταγωνιστικότητα
- ✓ κοινωνική συνοχή.

Ο πρωτογενής τομέας έχει τη δυνατότητα να συμβάλλει στην αειφόρο αγροτική ανάπτυξη και στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας, να αποτελέσει τον βασικό πυλώνα του νέου εθνικού παραγωγικού μοντέλου, που έχει ανάγκη η χώρα.

Οι αγρότες αν και είναι οι δημιουργοί πραγματικού πλούτου και πρωτογενών αξιών, αν και όλοι διαπιστώνουν ότι οι «ατμομηχανές» της ελληνικής οικονομίας είναι η γεωργία, η βιομηχανία τροφίμων και ο τουρισμός, η διαπίστωση αυτή δεν μεταφράζεται και σε αντίστοιχη μέριμνα του κράτους, των υπηρεσιών και των λειτουργιών του, προς τους αγρότες. Έτσι τα προβλήματα του αγροτικού κόσμου χρονίζουν και διογκώνονται:

- **Το πραγματικό εισόδημα της αγροτικής οικογένειας συρρικνώνεται διαρκώς.** Οι Έλληνες αγρότες απώλεσαν εισοδήματα της τάξης των 1,4 δισ. ευρώ στο διάστημα της τετραετίας 2009-2012.
- **Το κόστος της αγροτικής παραγωγής που αφορά στο ΦΠΑ, στην ενέργεια, στο πετρέλαιο και γενικότερα τους συντελεστές παραγωγής, όπως και της μεταφοράς των αγροτικών προϊόντων αυξάνεται,** παρά τις προγραμματικές δεσμεύσεις της Κυβέρνησης για τη μείωσή τους, κατεξοχήν : Στα

δέσμευση και του Πρωθυπουργού τον Φεβρουάριο του 2013, όπως επίσης και στα θέματα της θέσπισης αγροτικού πετρελαίου κίνησης και της μείωσης του κόστους του ρεύματος για άρδευση.

- **Οι μεσάζοντες κυριαρχούν.** Στην πραγματικότητα ο αγρότης “παραδίδει” το προϊόν του και δεν το πουλάει. Οι πληρωμές των αγροτικών προϊόντων καθυστερούν απαράδεκτα παραβιάζοντας την Ευρωπαϊκή νομοθεσία που προβλέπει την πληρωμή των τιμολογίων εντός ενός μηνός από την έκδοσή τους. Και το άνοιγμα της ψαλίδας (τιμή καταναλωτή προς τιμή παραγωγού) είναι 5-8 φορές, ενώ στο Βέλγιο είναι 2,25 φορές μόνο.

- **Ο αγρότης σήμερα δεν έχει επαρκή στήριξη από αγροτική έρευνα και γεωργικές εφαρμογές, δεν έχει αγροτική επαγγελματική κατάρτιση, όπως και συστηματική επιχειρηματική υποστήριξη .**

- **Η γήρανση του αγροτικού πληθυσμού είναι δυσοίωνο στοιχείο για το μέλλον της ελληνικής γεωργίας και κτηνοτροφίας.** Το πρόβλημα αυτό γίνεται ακόμη πιο έντονο στις ορεινές και “μειονεκτικές” περιοχές, στις οποίες οι συνθήκες, λόγω της απομόνωσης, είναι δυσμενέστερες.

Τα προηγούμενα μεγάλα προβλήματα έχουν συσσωρευτεί από χρόνια έλλειψη στρατηγικής και σχεδιασμού. Η υιοθέτηση ευκαιριακών πολιτικών από τις προηγούμενες Κυβερνήσεις διόγκωσε τα προβλήματα τα οποία παρουσιάζονται πλέον στις συνθήκες της κρίσης ιδιαίτερα έντονα και απειλητικά για την ελληνική αγροτική οικονομία και τους Έλληνες αγρότες.

Εάν οι κινητοποιήσεις των αγροτών αναδεικνύουν κάτι, αυτό είναι πρωτίστως το έλλειμμα της έγκαιρης θεσμικής διαβούλευσης.

Σήμερα τα άμεσα προβλήματα που επιζητούν τη λύση τους αφορούν στα μέτρα που μειώνουν το κόστος της αγροτικής παραγωγής, όπως το ΦΠΑ, το κόστος της ενέργειας, του πετρελαίου και γενικότερα των συντελεστών παραγωγής.

Επιπλέον, απαιτείται να αντιμετωπισθεί το φαινόμενο των «ελληνοποιήσεων» των αγροτικών προϊόντων καθώς και να ενεργοποιηθεί και να λειτουργήσει άμεσα το μητρώο εμπόρων.

Αναλυτικότερα απαιτείται :

1. Άμεση λήψη μέτρων που να μειώνουν το κόστος της αγροτικής παραγωγής, όπως:

α) Να μειωθεί το κόστος των αγροεφοδίων.

Για να αποτελέσει ο πρωτογενής τομέας βασικό πυλώνα του νέου εθνικού παραγωγικού μοντέλου, το οποίο ακόμα δεν έχει εξειδικευτεί από την Κυβέρνηση, χρειάζονται μέτρα βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας. **Αναγκαίος όρος για την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας είναι η μείωση των υψηλών τιμών στα αγροεφόδια (φυτοφάρμακα, λιπάσματα, σπόρους, ζωοτροφές).** Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, οι τιμές των λιπασμάτων έχουν αυξηθεί σε ετήσια βάση κατά 9% (τα αζωτούχα λιπάσματα κατά 8,3%, τα φωσφορούχα κατά 9,5%), των σπόρων κατά 1,7%, των γεωργικών φαρμάκων κατά 1,2%, των ζωοτροφών κατά 1,1%. (οι ζωοτροφές για τα πουλερικά κατά 6,8%, το κριθάρι για ζωοτροφή κατά 4,3%). Χρειάζεται να αιτιολογείται και να ελέγχεται οποιαδήποτε αύξηση τιμών από την Επιτροπή Ανταγωνισμού.

β) Να θεσπισθεί αγροτικό πετρέλαιο κίνησης.

Πρέπει άμεσα χωρίς άλλη καθυστέρηση **να θεσπισθεί αγροτικό πετρέλαιο κίνησης**, με βάση αντικειμενικά κριτήρια, όπως τις στρεμματικές ανάγκες και το είδος της καλλιέργειας. Η θέσπιση αγροτικού πετρελαίου κίνησης και η μείωση του κόστους του ρεύματος για άρδευση αποτέλεσαν δεσμεύσεις της κυβέρνησης προς τους αγρότες πριν ένα χρόνο που δεν έχουν ακόμη υλοποιηθεί.

γ) Να μειωθεί η τιμή του αγροτικού ρεύματος.

Απαιτείται **καθιέρωση ειδικού αγροτικού τιμολογίου**, που θα ισχύει τουλάχιστον για 12 ώρες, με στόχο τη μείωση του κόστους του ρεύματος για την άρδευση. Υπενθυμίζουμε ότι η μείωση του κόστους του ρεύματος, για άρδευση αποτέλεσαν δεσμεύσεις της κυβέρνησης, προς τους αγρότες, πριν ένα χρόνο που δεν έχουν ακόμη υλοποιηθεί.

2. Αντιμετώπιση του φαινομένου των «ελληνοποιήσεων» στα αγροτικά προϊόντα.

Εκτός από τους ελέγχους **για τον εντοπισμό ελληνοποιημένων αγροτικών προϊόντων** από τα ελεγκτικά κλιμάκια των κατά τόπους Διευθύνσεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής πρέπει και να αναδειχθούν οι τρόποι, μέσω εφαρμογής ολοκληρωμένων συστημάτων ιχνηλασιμότητας, για την αποτροπή πρακτικών παραπλάνησης των καταναλωτών.

3. Να λειτουργήσει άμεσα το μητρώο εμπόρων.

Πρέπει αμέσως να ενεργοποιηθεί το " Ενιαίο Μητρώο Εμπόρων Αγροτικών Προϊόντων Εφοδίων και Εισροών" και να διασυνδεθεί με το με το Γενικό Εμπορικό Μητρώο (ΓΕΜΗ), με στόχο τη συγκρότηση ενός ενιαίου πλαισίου οργάνωσης,

ενημέρωσης και χρήσης των μητρώων της δημόσιας διοίκησης ώστε να υπάρξουν ουσιαστικές εγγυήσεις που να καλύπτουν πλήρως τις επισφάλειες. Προτείνουμε επιπλέον την θεσμοθέτηση υποχρεωτικής σύμβασης για κάθε συναλλαγή αγροτικών προϊόντων, η μη τήρηση της οποίας να επισύρει διαδικασίες αυτόφωρης διαδικασίας για τους ασυνεπείς εμπόρους.

4. Να μειωθεί ο ΦΠΑ σε χαμηλά κλιμάκια για τα αγροτικά εφόδια.

Είναι ανάγκη να υπάρξουν σημαντικές τροποποιήσεις στο πρόγραμμα της δημοσιονομικής προσαρμογής. Πρέπει να επιδιωχθεί άμεσα η μείωση του ΦΠΑ σε χαμηλά κλιμάκια για τα αγροτικά εφόδια: καθώς συνεχίζει η χώρα μας να έχει το υψηλότερο ΦΠΑ από όλες τις χώρες της ευρωζώνης. Όπως αναφέραμε η μείωση του ΦΠΑ στα αγροτικά εφόδια υπήρχε στην προγραμματική συμφωνία της τρικομματικής κυβέρνησης του 2012 και αποτέλεσε δέσμευση και του Πρωθυπουργού τον Φεβρουάριο του 2013 στην προ ημερήσιας διατάξεως συζήτησης στη Βουλή για τα αγροτικά θέματα. Το ζήτημα επείγει και δεν μπορεί να μετατίθενται πλέον αόριστα για το μέλλον.

5. Αντιμετώπιση κινδύνων από τις κλιματικές αλλαγές

Τα τελευταία χρόνια οι απρόβλεπτοι κίνδυνοι με τις κλιματικές αλλαγές και τις ανεπαρκώς ελεγμένες επιδημιολογικά ποικιλίες έχουν αυξήσει τους επιχειρηματικούς αγροτικούς κινδύνους σε επίπεδο δημοσίου συμφέροντος, χωρίς μέχρι σήμερα η πολιτεία να έχει αναλάβει τις ευθύνες της. Ο ΕΛΓΑ χρειάζεται να λειτουργήσει με ένα νέο αναθεωρημένο κανονισμό ο οποίος να περιλαμβάνει πιο δίκαιο τρόπο καταβολής των αποζημιώσεων από τις ζημιές στην παραγωγή και την αναλογικότητα εισφοράς και αποζημίωσης για τον κάθε παραγωγό.

Παράλληλα όμως πρέπει και να τεθούν οι υποχρεώσεις του αγροτικού τομέα, οι ορθές πρακτικές στην αγροτική παραγωγή για την αειφορική διαχείριση και την προστασία του περιβάλλοντος. Για την ενίσχυση των βιολογικών και ποιοτικών προϊόντων διατροφής, που αποτελούν συγκριτικό πλεονέκτημα της χώρας μας και γενικότερα για μία γεωργία φιλική στην αειφορία, που θα συμβάλλει στην πρόληψη και την μείωση των κινδύνων από την κλιματική αλλαγή.

6. Η ολοκληρωμένη ανάπτυξη της υπαίθρου, καθώς και η ανάδειξη των ποιοτικών χαρακτηριστικών και των συγκριτικών πλεονεκτημάτων της ελληνικής γεωργίας πρέπει να αποτελέσουν βασικό στόχο.

Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η σύνταξη εθνικού σχεδίου ενταγμένου στη συνολική στρατηγική της χώρας για την παραγωγική της ανασυγκρότηση. Ενός σχεδίου για την ανόρθωση της αγροτικής οικονομίας, το οποίο θα περιλαμβάνει στοιχεία

εκσυγχρονισμού της αγροτικής παραγωγής, με στροφή σε προϊόντα που η χώρα πλεονεκτεί, δημιουργία συστήματος και ελέγχων και πιστοποιήσεων, έμφαση στην ποιότητα, οργάνωση και διαχείριση αγροτικών υποδομών κ.λ.π.

Η γεωργία πρέπει να καταστεί ανταγωνιστική. **Πρώτιστος στόχος σήμερα η μετατροπή του αρνητικού ισοζυγίου εισαγωγών-εξαγωγών στον αγροτικό τομέα σε θετικό, στόχος που ακόμη δεν έχει επιτευχθεί.**

Αυτά είναι επίκαιρα και συγκεκριμένα ζητήματα αναπτυξιακής ανασυγκρότησης και πολιτικών, που δεν συνδέονται με κανένα Μνημόνιο, αλλά μόνο με την εθνική προσπάθεια για την ανάκαμψη της χώρας και την ανάσχεση της ανεργίας .

Στην προσπάθεια αυτή είναι απαραίτητο να στηρίξουμε την εγκατάσταση όσο το δυνατόν περισσότερων νέων αγροτών στη γεωργία και την ύπαιθρο, διαμορφώνοντας ευνοϊκές συνθήκες για την προσέλκυση νέων ανθρώπων στην απασχόληση με τη γεωργία και την κτηνοτροφία, και εξασφαλίζοντας ένα ικανοποιητικό εισόδημα.

Κατόπιν των ανωτέρω

Ερωτάται ο Υπουργός:

1. Προτίθεστε να μειώσετε την τιμή του αγροτικού ρεύματος, όπως έχετε δεσμευθεί, καθιερώνοντας ειδικό αγροτικό τιμολόγιο με στόχο τη μείωση του κόστους για άρδευση;
2. Προτίθεστε άμεσα και χωρίς άλλη καθυστέρηση, όπως έχετε δεσμευθεί, να θεσπίσετε αγροτικό πετρέλαιο κίνησης με βάση αντικειμενικά κριτήρια (στρεμματικές ανάγκες και είδος της καλλιέργειας);
3. Προτίθεστε να διαπραγματευτείτε με την τρόικα ώστε να μειώσετε το Φ.Π.Α. στα γεωργικά εφόδια (σπόροι, λιπάσματα, ζωοτροφές, γεωργικά φάρμακα κ.ά.), όπως έχετε δεσμευθεί, που συνεχίζει να είναι το υψηλότερο στην ευρωζώνη, με στόχο την μείωση του κόστους παραγωγής των αγροτικών προϊόντων και την βελτίωση της ανταγωνιστικότητας;
4. Προτίθεστε να προχωρήσετε σε συγκεκριμένες άμεσες ενέργειες για την αντιμετώπιση του φαινομένου των «ελληνοποιήσεων» αγροτικών προϊόντων;
5. Ποιες συγκεκριμένες πρωτοβουλίες σκοπεύετε να πάρετε για την μετατροπή του αρνητικού ισοζυγίου εισαγωγών-εξαγωγών στον αγροτικό τομέα σε θετικό;

6. Πότε θα λειτουργήσει πλήρως το “Μητρώο Εμπόρων”; Υπάρχει χρονοδιάγραμμα σύνδεσης με το ΓΕΜΗ ώστε έως το καλοκαίρι να είναι δυνατό να ελέγχονται οι έμποροι αγροτικών προϊόντων;
7. Πότε σκοπεύετε να αναθεωρήσετε τον κανονισμό του ΕΛΓΑ;
8. Προτίθεστε να συγκροτήσετε ένα θεσμικό όργανο συνεχούς διαβούλευσης των αγροτικών ζητημάτων πριν αυτά λάβουν τη μορφή νομοσχεδίων;

Οι επερωτώντες βουλευτές:

Κουβέλης Φώτης

Αναγνωστάκης Δημήτρης

Γιαννακάκη Μαρία

Κυρίσης Γιώργος

Λυκούδης Σπύρος

Μάρκου Κατερίνα

Ξηροτύρη-Αικατερινάρη Ασημίνα

Οικονόμου Βασίλης

Πανούσης Ιωάννης

Ρεπούση Μαρία

Τσούκαλης Νίκος

Φούντα Νίκη

Ψαριανός Γρηγόρης

Ψύρρας Θωμάς